

B.Lib. I. Science Sem.-2 Examination

Lib. - 407

Library Management

June 2022

Time : 2-00 Hours]

[Max. Marks : 50

વિભાગ - ૧

નીચે આપેલા પ્રશ્નો માંથી કોઈ પણ ત્રણ પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો.

૪૨

1. વૈજ્ઞાનિક સંચાલનનો અર્થ સમજાવો. હેન્રી ફેયોલે આપેલાં સંચાલનનાં સિદ્ધાંતોનો ગ્રંથાલય સંચાલનના સંદર્ભે ઉપયોગીતા વર્ણવો.
2. સંગઠનના સિદ્ધાંતો જણાવો. તેની ગ્રંથાલય સંચાલનના સંબંધમાં અગત્યતા વર્ણવો.
3. સાર્વજનિક ગ્રંથાલયના વિવિધ કક્ષાના ગ્રંથાલયોના નામ આપો. રાજ્યની સાર્વજનિક ગ્રંથાલય પદ્ધતિનું સંરચનાત્મક માળખું ચાર્ટની મદદથી સમજાવો.
4. ગ્રંથાલયમાં જે પ્રકારના માહિતી સ્ત્રોતો વસાવવામાં આવે છે તેની યાદી આપો. એક યુનિવર્સિટી ગ્રંથાલયમાં દરેક માહિતી સ્ત્રોતને તેની ઉપયોગીતાના સંદર્ભમાં વર્ણવો.
5. પુસ્તક પસંદગી માટેના સહાયક ઉપકરણો વિષે માહિતી આપો. સંશોધન સંસ્થાના ગ્રંથાલય માટે કયા કયા ઉપકરણોની મદદથી સંગ્રહ વિકાસની કામગીરી કરવામાં આવે છે?
6. ગ્રંથ છટણી અને ગ્રંથ મેળવણી શું છે? ગ્રંથાલયમાં બંનેની શું જરૂરિયાત છે? ગ્રંથ મેળવણીના હેતુઓ અને પદ્ધતિઓ જણાવો.
7. ગ્રંથ પરિક્ષણની વિવિધ રીતો પૈકી બ્રાઉન પદ્ધતિ દ્વારા પુસ્તક આપ-લેની પ્રક્રિયા વર્ણવો.
8. અ. સામાયિક પ્રાપ્તિના પ્રશ્નોની ચર્ચા કરો.
બ. ગ્રંથાલયમાં માંનાંકો જરૂરી છે? અગત્યના માંનાંકો જણાવો. માંનાંકોનું મહત્વ સમજાવી ગ્રંથાલયમાં ઉપયોગી માંનાંકોની યાદી આપો.

વિભાગ - ૨

અંગ્રેજી વર્ઝન પ્રમાણે

૦૮

English VersionSection - 1Write answers of ANY THREE questions from the following.

42

1. Explain the meaning of scientific management. Describe the usefulness of the principles of management given by Henry Fayol in relation to library management.
2. State the principles of organization. Describe its importance in relation to library management.
3. Name the libraries of different levels of public library. Explain the organisational structure of the state public library system using charts.
4. List the types of information sources that are housed in the library. Describe each information source in a university library in terms of its usefulness.
5. Provide information about the tools for book selection. What are the tools used for the research institute's library?
6. What is weeding out and stock verification? What is the need of both in the library? State

P.T.O.

the objectives and methods of stock verification.

7. Describe the process of book exchange by Brown method among the various methods of circulating books.
8. **A.** Discuss issues of periodical/ journal procurement.
B. Do you need library standards? State important some important standards. Explain the importance of standards in the library and list out some useful standards for library.

Section - 2

Select and write the correct answer of Any Eight Questions from below given Multiple Choice Questions.

08

1. **The Librarian works at which level of Management?**
 - a. Top level
 - b. Middle level
 - c. Functional level
 - d. None of these
2. **14 General Principles of Management were formulated by:**
 - a. Herbert Simon
 - b. Henry Fayol
 - c. Max Weber
 - d. Peter Drucker
3. **Drury's Principles are meant for:**
 - a. Library Management
 - b. Book Selection
 - c. Human Resource Management
 - d. Library Building
4. **Demand and supply theory of book selection was propounded by:**
 - a. S. R. Ranganathan
 - b. Mc Colvin
 - c. Melvil Dewey
 - d. F. W. Taylor
5. **In which section of library barcode service is used?**
 - a. Periodical section
 - b. Circulation section
 - c. Technical section
 - d. Reference section
6. **A small group of managers responsible for total management in the organisation is known as:**
 - a. Scientific Management
 - b. Top Management
 - c. Operational Management
 - d. Lower Management

7. **DOAJ stands for:**
- Directory of Open Access Journals
 - Demanded Open Access Journals
 - Direct Open Access Journals
 - Director of Official Advance Journey
8. **Browne and _____ system are popular and widely used system for circulation of book.**
- Newark
 - Kardex
 - Barcode
 - Weber
9. **The ultimate responsibility for book selection rests with:**
- Library field experts
 - Library Committee
 - Subject experts
 - Librarian
10. **Three Card System was introduced by:**
- Nina E. Browne
 - S. R. Ranganathan
 - Parmeshwar Ranganathan
 - Sarada Ranganathan
11. **What is the full form of GOC?**
- Governmental Offices Committee
 - Goods Order Committee
 - Government Order Committee
 - Good Offices Committee
12. **Book restored to the location by staff this activity is known:**
- Shifting
 - Stock verification
 - Shelving
 - Shelf Rectification
13. **The term 'acquisition' means:**
- Obtaining suggestions for library material
 - The process of obtaining books and other reading materials**
 - Obtaining user's feedback regarding library services
 - Acquiring library training.
14. **The author of *Library Manual* is:**
- R. L. Mittal
 - Melvil Dewey
 - S. R. Rangnathan
 - Nina Browne

E426-4

15. **The functional elements of management are known as:**

- a. PSODCORB
- b. POSDCORB
- c. POSTCORB
- d. POSTCROB

16. **Kardex is adopted in libraries for:**

- a. Recording of music
- b. Recording of books
- c. Recording of periodicals
- d. Keeping records of visitors

x·x·x·x·x·x·x·x·x·x·x